

Środa, 12 marca 2014 r.

P7_TA(2014)0210

Europejski sektor rybołówstwa a umowa o wolnym handlu UE-Tajlandia**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie obecnej sytuacji i przyszłych perspektyw europejskiego sektora rybołówstwa w ramach umowy o wolnym handlu między UE a Tajlandią (2013/2179(INI))**

(2017/C 378/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 3 ust. 5 Traktatu o Unii Europejskiej w odniesieniu do stosunków zewnętrznych UE,
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008 z dnia 29 września 2008 r. ustanawiające wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania ⁽¹⁾ (rozporządzenie NNN),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 25 października 2011 r. pt. „Odnowiona strategia UE na lata 2011-14 dotycząca społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw” (COM(2011)0681),
 - uwzględniając pytania pisemne E-000618/2013 z dnia 22 stycznia 2013 r. w sprawie nadużyć w łańcuchach zaopatrywania handlu detalicznego oraz E-002894/2013 z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie umowy o wolnym handlu z Tajlandią i pracy dzieci w przemyśle konserwowym, a także odpowiedzi Komisji na te pytania;
 - uwzględniając rezolucję z dnia 22 listopada 2012 r. w sprawie zewnętrznego wymiaru wspólnej polityki rybołówstwa ⁽²⁾,
 - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rybołówstwa oraz opinię Komisji Handlu Międzynarodowego (A7-0130/2014),
- A. mając na uwadze, że sektor rybołówstwa w Europie wychodzi z kryzysu, który ma także wpływ na sektor połowów, sektor wytwórczy i akwakulturę, oraz że ta sytuacja znacznie osłabia jego konkurencyjność, zwłaszcza w obliczu postępującej liberalizacji rynku światowego, podczas gdy niektóre kraje rozwijające się, które dysponują bogactwem zasobów morskich, zaczynają stawać się nowymi potęgami w dziedzinie rybołówstwa;
- B. mając na uwadze, że rybołówstwo i przemysł przetwórczy w Europie mają zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa dostaw żywności europejskim obywatelom oraz stanowią podstawowe źródło utrzymania na terenach przybrzeżnych, które są silnie uzależnione od tej działalności; mając na uwadze, że przetrwanie sektora będzie zagrożone, jeśli UE zliberalizuje handel produktami rybołówstwa z krajami rozwijającymi się, które pragną eksportować swoje produkty na kluczowy rynek wspólnotowy, zwłaszcza jeżeli zaproponowana zostanie im zerowa stawka celna;
- C. mając na uwadze, że UE jest największym światowym importerem produktów rybołówstwa, a jej zależność od importu sprawia, że rynek wspólnotowy jest bardzo atrakcyjny dla eksporterów, szczególnie mając na uwadze, że popyt na produkty rybołówstwa rośnie w UE w tempie 1,5 % rocznie;
- D. mając na uwadze, że Tajlandia jest głównym producentem tuńczyka konserwowego na świecie (46 % światowej produkcji) oraz że eksport tuńczyka konserwowego do UE z Tajlandii przekracza 90 000 ton rocznie i stanowi niemal 20 % całkowitego importu wspólnotowego z krajów trzecich, a głównymi rynkami zbytu eksportowanych produktów rybołówstwa z Tajlandii są Stany Zjednoczone, UE i Japonia;

⁽¹⁾ Dz.U. L 286 z 29.10.2008, s. 1.⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0461.

Środa, 12 marca 2014 r.

- E. mając na uwadze, że Tajlandia jest głównym światowym importerem świeżego, schłodzonego i mrożonego tuńczyka na potrzeby swojego przemysłu konserwowego;
- F. mając na uwadze, że 80 % spożywanego tuńczyka to tuńczyk w puszkach, oraz że zgodnie z najnowszymi dostępnymi danymi pochodzącymi z bazy FISHSTAT Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) 21 % światowej produkcji konserw i przetworów z tuńczyka ma miejsce w UE, podczas gdy pozostałe 79 % jest produkowane w krajach trzecich, z których większość to kraje rozwijające się;
- G. mając na uwadze handlowe, gospodarcze i strategiczne znaczenie Tajlandii dla UE i istotne korzyści wynikające z umowy o wolnym handlu między UE a Tajlandią dla całej gospodarki UE;
- H. mając na uwadze, że UE wspiera integrację regionalną wśród państw należących do ASEAN (Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej) oraz mając na uwadze, że umowa o wolnym handlu z Tajlandią stanowi kluczowy filar tego procesu, przy czym ostatecznym celem pozostaje zawarcie w przyszłości umowy o wolnym handlu między regionami;
- I. mając na uwadze, że od 2007 r. priorytetowym celem UE było zawarcie umowy o wolnym handlu z państwami grupy ASEAN z zamiarem objęcia nią Indonezji, Malezji, Filipin, Singapuru, Tajlandii, Brunei i Wietnamu; mając na uwadze, że brak postępów w negocjacjach tej regionalnej umowy skutkuje rozpoczęciem negocjacji dwustronnych z państwami grupy ASEAN, w tym z Tajlandią, przy politycznym zobowiązaniu do zawarcia umowy o wolnym handlu w okresie dwóch lat;
- J. mając na uwadze, że w przypadku zaliczenia Tajlandii, Indonezji i Filipin do regionu Środkowego i Zachodniego Pacyfiku produkcja tuńczyka konserwowego w tym regionie stanowi ponad połowę światowej produkcji;
- K. mając na uwadze, że zmianom w sektorze produkcji tuńczyka konserwowego i filetów z tuńczyka towarzyszy tendencja do zaopatrywania się na skalę światową u państw wytwarzających te produkty po niskich kosztach produkcji, niewiele wyższych niż koszty surowca (na przykład Tajlandia, Filipiny, Indonezja, Papua-Nowa Gwinea i Ekwador), oraz że liczba państw zajmujących się produkcją i eksportem tuńczyka konserwowego zwiększa się;
- L. mając na uwadze, że Tajlandia i Filipiny są głównymi eksporterami przetworów i konserw z tuńczyka do UE, oraz że import z Tajlandii zwiększył się o 20 %, podczas gdy import z Filipin zmalał o 5 %;
- M. mając na uwadze, że obniżenie stawek w odniesieniu do konserw i przetworów z tuńczyka miałyby wpływ na preferencje taryfowe dla krajów AKP i beneficjentów ogólnego systemu preferencji taryfowych (GSP+), zgodnie z którym państwa trzecie zobowiązują się – w zamian za przyznanie im preferencji taryfowych – do stosowania określonej polityki w dziedzinach takich jak poszanowanie praw człowieka, prawo pracy, środowisko naturalne i dobre rządy;
- N. mając na uwadze, że obniżenie stawek taryfowych wprowadziłoby także zakłócenia na rynku europejskim, ponieważ przemysł produkujący konserwy z tuńczyka w UE koncentruje się w większości w regionach silnie zależnych od rybołówstwa, takich jak Galicja, Bretania, Azory (jeden z regionów najbardziej oddalonych), Kraj Basków czy Sardynia; mając na uwadze, że UE jest drugim na świecie producentem tuńczyka konserwowego, a od dawna prowadzona działalność w tym sektorze ma kluczowe znaczenie zarówno dla tworzenia wartości dodanej, jak i miejsc pracy na terytorium UE, przy jednoczesnym zagwarantowaniu poszanowania najwyższych norm socjalnych, środowiskowych i higieniczno-sanitarnych;
- O. mając na uwadze, że głównym celem preferencyjnych reguł pochodzenia jest wprowadzenie wystarczającego powiązania ekonomicznego między produktami importowanymi do UE a państwami korzystającymi z przyznanych przez UE preferencji, aby zapewnić, że preferencje te nie są w sposób niesłuszny wykorzystywane na korzyść innych państw niż te, dla których zostały przeznaczone;
- P. mając na uwadze, że mówiąc o handlu produktami rybołówstwa, mamy na myśli handel zasobami naturalnymi, których zrównoważony charakter uzależniony jest od bardzo wielu czynników, w tym dobrego zarządzania i zrównoważonego wykorzystywania zasobów rybnych, kontroli legalności połowów, zanieczyszczenia, zmiany klimatu i popytu rynkowego; mając na uwadze, że wszystkie te czynniki zewnętrzne mają wpływ na międzynarodowy handel produktami rybołówstwa, oraz że w związku z tym produkty te należy uznać za wrażliwe, przez co powinny zostać objęte szczególną ochroną;

Środa, 12 marca 2014 r.

- Q. mając na uwadze, że wystarczające i ciągle zaopatrzenie w podstawowe surowce jest konieczne dla utrzymania i napędzania rozwoju gospodarczego przedsiębiorstw przetwarzających tuńczyka w UE;
- R. mając na uwadze, że zdaniem Światowej Organizacji Handlu (ŚOH) liberalizacja handlu jest narzędziem wzrostu, który ma na celu zrównoważony rozwój filara społecznego, gospodarczego i środowiskowego;
- S. mając na uwadze, że przepisy handlowe są w związku z tym podstawowym i zasadniczym narzędziem do zapewnienia, by handel przynosił korzyści, a także do wypełnienia celów w zakresie ochrony zdrowia i środowiska naturalnego, przy jednoczesnym zagwarantowaniu właściwego zarządzania zasobami naturalnymi;
- T. mając na uwadze, że globalizacja w dużej mierze zwiększyła ilość ryb wprowadzanych do obrotu międzynarodowego oraz że powszechne są obawy, że wiele państw zajmujących się produkcją nie ma wystarczających środków, by w sposób zrównoważony zarządzać zasobami ryb lub je w ten sposób poławiać, by zapewnić właściwy poziom ochrony higieniczno-sanitarnej, złagodzić oddziaływanie rybołówstwa i akwakultury na środowisko naturalne oraz by zapewnić poszanowanie praw człowieka w ujęciu ogólnym, a w szczególności propagowanie praw pracowniczych i warunków socjalnych;
- U. mając na uwadze, że niektórzy partnerzy handlowi UE wykazują braki w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju rybołówstwa w jego trzech głównych aspektach: społecznym, gospodarczym i środowiskowym;
- V. mając na uwadze, że zrównoważone zarządzanie zasobami tuńczyka jest zapewnione przez pięć regionalnych organizacji ds. rybołówstwa (RFMO) zajmujących się połowami tuńczyka; mając na uwadze, że współpraca międzynarodowa między państwami a RFMO ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia zrównoważonego pozyskiwania tego surowca;
- W. mając na uwadze, że w ostatnim czasie zarówno MOP, jak i różne organizacje pozarządowe uwidoczniły poważne uchybienia w warunkach socjalnych, pracowniczych i w zakresie poszanowania praw człowieka w tajskim przemyśle rybołówstwa; mając na uwadze, że w mediach podkreśla się, co zostało potwierdzone przez rząd Tajlandii, że pewien sektor tajskiego przemysłu rybołówstwa wykorzystuje pracę przymusową imigrantów będących ofiarami handlu ludźmi oraz że dwa międzynarodowe przedsiębiorstwa produkujące tuńczyka konserwowanego w Tajlandii wykorzystują dzieci w charakterze siły roboczej;
- X. mając na uwadze, że według FAO często zdarza się, że tajskie statki rybackie są konfiskowane przez sąsiednie państwa nadbrzeżne, a ich kapitanów oskarża się o nielegalny połów lub nielegalne wtargnięcie do specjalnej strefy ekonomicznej tych państw;
- Y. mając na uwadze, że w 2013 r. władze Hiszpanii zakazały rozładunku tuńczyka pochodzącego ze statków zajmujących się połowami tuńczyka pod banderą Ghany i wprowadzenia go do obrotu w związku z udziałem tych statków w nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowach (NNN) z powodu niespełnienia środków zarządzania przewidzianych przez Międzynarodową Komisję ds. Ochrony Tuńczyka Atlantyckiego (ICCAT), oraz mając na uwadze, że w połowach tuńczyka prowadzonych przez większość tych statków uczestniczyły prywatne przedsiębiorstwa z Tajlandii;
- Z. mając na uwadze, że w ostatnich miesiącach w UE odrzucono liczne partie tuńczyka konserwowanego importowanego z Tajlandii ze względu na niewłaściwą obróbkę termiczną — niezbędną, by zneutralizować mikroorganizmy, które w przeciwnym razie mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzkiego;
1. wnioskuję o traktowanie produktów rybnych takich jak tuńczyk konserwowany importowany z Tajlandii, które mogą zakłócać produkcję w UE i unijny rynek tych produktów, jako produktów wrażliwych; uważa ponadto, że wszelkie decyzje dotyczące szerszego dostępu tajskiego tuńczyka przetworzonego i konserwowanego powinny być podejmowane po rygorystycznej ocenie skutków oraz w ścisłej współpracy z przemysłem w celu dokonania analizy i oceny wpływu, jaki szerszy dostęp może wywrzeć na unijny przemysł przetwórczy i sprzedaż w UE produktów żywnościowych pochodzących z morza;
 2. apeluje, by wprowadzanie konserw i przetworów z tajskich ryb i owoców morza na rynek UE objęte było obecnie obowiązującą stawką i – w związku z tym – by zostały one wyłączone z procesu obniżania stawek taryfowych; zaleca ustanowienie długich okresów przejściowych i zobowiązań do częściowej liberalizacji, w tym nałożenie kwot, w przypadku konserw i przetworów wytwarzanych z europejskich ryb i owoców morza, jeżeli miałyby zostać obniżone taryfy celne, tak aby zagwarantować konkurencyjność unijnego przemysłu produkcji tuńczyka i chronić tę ważną działalność i jej wymiar społeczny (25 tys. bezpośrednich miejsc pracy i 54 tys. pośrednich miejsc pracy);
 3. wymaga, by w stosownych przypadkach, przed przyznaniem jakiegokolwiek rodzaju zwolnień taryfowych lub wprowadzeniem innych przepisów, przeprowadzić dogłębną ocenę oddziaływania, w której analizowano by i wartościowano wpływ, jaki mogłyby one wywrzeć na przemysł wytwórczy i wprowadzanie do obrotu produktów pochodzących z połowów w UE;

Środa, 12 marca 2014 r.

4. w odniesieniu do wrażliwych produktów rybnych wzywa do bezwzględnego przestrzegania ścisłych i spójnych reguł pochodzenia bez dopuszczania wyjątków oraz do ścisłego ograniczenia kumulacji w odniesieniu do tych produktów, w przypadku których Tajlandia jest przede wszystkim krajem przetwarzania, a nie krajem połowu;
 5. domaga się, aby import tuńczyka w puszcze i innych produktów rybnych z Tajlandii w miarę możliwości podlegał tym samym warunkom konkurencji co warunki obowiązujące w stosunku do produktów rybnych z UE; uważa, że wymóg ten oznacza w szczególności, iż umowa o wolnym handlu musi zawierać ambitny rozdział poświęcony handlowi i zrównoważonemu rozwojowi, na mocy którego Tajlandia zobowiązałaby się do przestrzegania, upowszechniania i wdrażania norm pracy, w tym również norm dotyczących pracy przymusowej i pracy dzieci, uznanych na szczeblu międzynarodowym, które zapisano w podstawowych konwencjach Międzynarodowej Organizacji Pracy; jest również zdania, że z całą surowością należy zagwarantować poszanowanie praw człowieka, ochronę środowiska oraz zachowanie i zrównoważone wykorzystywanie zasobów rybnych, walkę z nielegalnymi, nieraportowanymi i nieuregulowanymi połowami oraz zgodność z przepisami sanitarnymi i fitosanitarnymi UE; uważa wobec tego, że Komisja powinna regularnie składać na ręce Parlamentu Europejskiego sprawozdania na temat wypełniania przez Tajlandię wyżej wymienionych obowiązków;
 6. wzywa Komisję do zapewnienia skutecznego wdrożenia rozporządzenia w sprawie nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów oraz zagwarantowania, że negocjacje dotyczące umowy o wolnym handlu doprowadzą do umieszczenia w treści umowy wyraźnego odniesienia do tego rozporządzenia;
 7. uważa, że najlepszym sposobem zapewnienia pełnej współpracy Tajlandii w zwalczaniu połowów NNN jest dodanie w tekście umowy wyraźnego odniesienia do unijnego rozporządzenia w sprawie połowów NNN;
 8. wnioskuje o włączenie do umowy o wolnym handlu wymogu przestrzegania konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy, a także zapisu o większej przejrzystości, kontroli, nadzoru i możliwości ustalenia pochodzenia produktów w tajskim przemyśle rybołówstwa, tak aby móc monitorować działalność rybacką;
 9. nalega na zapewnienie możliwości ustalenia pochodzenia produktów jako podstawowego elementu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska naturalnego, a także jako zasadniczego czynnika będącego podstawowym narzędziem kontroli nad nielegalnymi połowami;
 10. wymaga, by umowa o wolnym handlu była spójna z innymi politykami wspólnotowymi oraz promowała strategię dotyczące społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw; wzywa do wprowadzenia klauzul ochronnych;
 11. podkreśla, że decyzja Parlamentu o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy o wolnym handlu będzie uwzględniać ogólny wynik negocjacji, w tym również w odniesieniu do sektora rybołówstwa.
 12. wymaga przestrzegania zasady wzajemności w odniesieniu do dostępu do rynków oraz wyeliminowania wszelkiego rodzaju dyskryminacji w sferze usług;
 13. ma nadzieję, że Tajlandia – jako największy światowy eksporter tuńczyka konserwowanego – będzie uczestniczyła w działaniach trzech RFMO zajmujących się połowami tuńczyka w tym regionie i z nimi współpracowała, a mianowicie: z Międzyamerykańską Komisją ds. Tuńczyka Tropikalnego, z Komisją ds. Rybołówstwa na Zachodnim i Środkowym Pacyfiku oraz z Regionalną Organizacją ds. Zarządzania Rybołówstwem na Południowym Pacyfiku, a także z regionalną organizacją ds. rybołówstwa działającą na obszarze Oceanu Indyjskiego, której jest członkiem;
 14. wzywa do prowadzenia polityki ochrony i zrównoważonego zarządzania zasobami rybołówstwa;
 15. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
-